

1172

Els altres

(ALDC, VIII, 1911. *Els altres*)

Altres és el pl. de *altre*, “que no és la mateixa persona o cosa que la mencionada anteriorment o sobreentesa” (*DIEC*), que deriva del llat. ALTĒRUM ‘l’altre (parlant de dos)’, oposat a ALIUS ‘altre de més de dos’, al qual es va imposar assumint els dos matisos semàntics.

Altres (s. XII) va conviure amb *altros* (s. XIII) i amb *atres* (s. XIV), per dissimilació de líquides, també dins el context amb article (*i els atres* 116) (cf. ant. *atressí* ‘igualment, també’), com *atros* (s. XIII), amb canvi de morfema per atracció de -os, que distingeix clarament el gènere masculí; *autris* 7 és un manlleu a l’oc., semicatalanitzat en *altris* 11. En els nostres materials apareix *antre*, usat en singular i en

el context *un antre* 3, 67, 86, 93 (o *n’antre* 3), per repercussió de la nasal en *un atre*.

Esporàdicament s’ha recollit *els demás* 49, de procedència cast., bé que convivint amb el genuí *els atros*.

En la repartició geogràfica *altres* és forma única del bal. com *atres* ho és del val. (doc. Escrig, 1851), mentre que al Principat i en ross. el notable espai de *altres*, convivint a voltes amb *atres*, té en diverses poblacions les var. *altros* i *atros*.

Altre, amb el pl. *altres*, és l’únic mot normatiu des del *DOrt*, 1917.

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

